

VINGÅKER I ROSLAGEN

Inga Linden t v och Astrid Eriksson hade rest från Rasbo för att vara med om hembyggsdagen i Knutby.

På söndagen flyttade Vingåker till Roslagen, vilket är dagsens sanning och inte en överhettad hjärnas rötmanadshallucination. Tro ett sanningsvittne, som var närvarande och lyssnen till berättelsen om de 100 vingåkersborna, som for till Knutby mitt emellan Uppsala och Norrtälje för att lära folket på trakten hur man dansar vingåkerspolska och gnider sörmlandslåtar på fela.

Det är nämligen så, att Knutby är hembygdsintressets högberg i Roslagen och Vingåker intar väl samma plats i Sörmland, varför utvandrade knutbybon Erik Jansson tyckte att dessa båda förträffliga orter borde lära känna varandra närmre.

I dag kan han vara belåten med experimentet, ty betydligt mer än 1.000 roslagsbor hade mött upp i söndagens gassande solsken vid Knutby gammelgård för att glädjas åt den utsocknes underhållningen, vilken stod sig fint i en inramning av gamla hus från fyra sekel och sådana där dekorativa störgärdesgårdar, som tyvärr håller på att dö ut i landet.

Knutby gammelgård är nämligen ett lika märkligt som fascinerande hembygdsmuseum, satt på fötter av en mans initiativ och en hel bygds intresse. Mannen är 69-årig kyrkvärden David Berglund, vilken redan som 14-åring började vandra omkring i sin hemsockens gårdar och kasta lystna blickar på gamla bruksföremål, som höll på att gå ur tiden.

Resultatet av hans samlariver kan nu beskådas i en 500 nummer diger utställning i rustkammaren, där Upplands dragoner fordom hyste sina persedlar, och där gamla sockenskap, handkvarnar, bronsåldersringar och mycket annat av kulturhistoriskt värde i dag tävlar om besökarnas intresse.

— Men det är liksom lögn att få ihop något mer nu, suckar hr Berglund, för det mesta är utplockat eller också vill ägarna behålla sina gamla minnen själva. Folk har fått upp ögonen för sådant här numera. När jag började, var jag ensam med min samlarmani. Och så är jag liksom en pedant på det här området, för jag vill bara ha saker från socknen.

Och man förstår hr Berglund. Bor man i en socken som Knutby, där Sveriges historia susar i trädkronorna och där Roslagens skönaste kyrkmålningar finns i 1200-talstemplet, då håller man naturligtvis styvt på sitt.

Men inte styvare ändå, än att man kan ha intresse till övers även för sörmländska spelmän, som står i dekorativt gula byxor vid en röd 1700-talsknut och gnider på fiol eller för ungdomar som dansar oxdans på en grön äng, så att örfilarna viner i luften.

Och kyrkoherden på platsen, tillika ordföranden i Knutby—Bladåkers hembygdsförbund, Erik Söderlund, vars hustru Viola lyste upp festplatsen med sin lika vackra som värmande Häverö-dräkt, umgås redan med planer på att organisera en Knutby-resa till

Vingåker nästa år, ty han tror varmt på detta växelspel som ett led i hembygdsarbetets stärkande. Och nog fick roslagsborna lära sig vad Vingåker är och kan, för

rektor Olof Olsson kåserade be-själät om sin hemtrakt och de uppresta vingåkersborna drev privatpropaganda i de hem, där de var inkvarterade.

Dessutom måste sörmlandsflickorna ha väckt Roslagens beundran för att de dansade så tappert i sina präktiga yllekjolar, medan solen gjorde sitt bästa för att med värmeslag nedlägga även dem, som gick i lätta sommarklänningar.

Flitiga var de också, dansade och spelade och gjorde teater i ett sträck från klockan 2 till 9, så nog fick man valuta för sin dag i Knutby backar, där naturen stod i fullt sommarpådrag och doftade starkt av gullviva, mandelblom, kattfot och blå viol. *Gipsy.*

Nestorn bland sörmlandsspelmännen, 73-åriga Axel Wester, spelar ett solo.